

det, som ligger forud for dette. Denne Virksomhed hviler paa den daværende Kornordnings Bestemmelser om Ombytning og paa det tilvejebragte Skibsfartribidrag. Den højtærede Landbrugsminister retter nu mod dette Skibsfartribidrag følgende Anke: Han siger, „at i Henhold til den Aftale, der forelaa med Skibsfarten, maatte Centralkontoret tage de Kvantiteter, som Skibene krævede, uden Hensyn til, om der var Trang til denne Majs eller ikke.“ Det er aldeles urigtigt. I Skibsforoverenskomsten staar der — Skrivelse fra Handelsministeriet til Fragnævnet, meddelt Indenrigsministeriet og altsaa i Landbrugsministeriets Besiddelse —: „Saafremt det maatte vise sig, at der ikke haves Anvendelse for de 133 000 Tons deadweight til de omhandlede Foderstofftransporter, eller Staten ikke maatte ønske saadan Anvendelse, stilles den saaledes ledig blevne Tonnage til vedkommende Rederiers frie Disposition“. Altsaa Centralkontoret, Staten, har den fulde Ret til, hvis den mener, at Situationen ikke kræver Hjemførsel af Majs paa et eller andet Tidspunkt, da at frigøre sig for disse Skibe og lade dem overgaa til Rederne. Der er intet som helst, der binder Staten og Kontoret til at tage andet hjem, end hvad den har Brug for.

De Bestemmelser, som blev truffet om Centralkontorets Virksomhed for Høstaaret 1919—20, indeholdt oprindelig Forslag om en Eneret til Indførsel af Foderstoffer, eller i alt Fald af Majs, dels til Ombytning, dels hvad der derudover kunde hjemføres til den billige Fragt — og det var i alt 350 000 Tons —, og endelig hvad der yderligere maatte behøves efter Centralkontorets Skøn til den frie Fragt. Dette blev anbefalet af alle sagkyndige uden Undtagelse. Alle de, der forstaa sig paa Handel indenfor den frie Import og indenfor Landbrugets Andelshandelsselskaber, tilraadede denne Ordning, men Venstre gjorde Modstand imod den, ført an af den daværende Forstander for Dalum Landbrugsskole. Jeg gør opmærksom paa, at det ikke er nogen principiel Modstand mod saadanne Eneretsbevillinger, som den højtærede Landbrugsminister er Udtryk for, thi senere, som Minister, har han selv gennemført Love om Eneret for ham til at indføre Sukker her til Landet og Eneret for ham til at indføre al Hvede, idet der er udstedt et Forbud mod Indførsel af amerikansk Hvede, som kun han kan dispensere fra, og han har fremhævet, at det er en Fordel ved denne Kornordning, at en saadan Monopolstilling for Staten findes. Men paa Foderstof-Om-

raadet har han modsat sig det, og han havde Held til at hindre det fremsatte Forslags Gennemførelse paa følgende Maade:

Den Gang Venstre viste Uvillie til at gaa ind paa Ordningen, afholdtes der tilfældigt samtidig en Generalforsamling af Andelselskaberne i Aarhus, hvor Direktør Christian Nielsen for Jydsk Foderstofforening førte Sagen frem og skildrede den. Da jeg var indbudt til denne Generalforsamling, søgte jeg paa denne at vinde Tilslutning til Direktør Christian Nielsens Plan, idet jeg nemlig gik ud fra, at hvis Andelsforeningernes Repræsentanter kunde vindes for Planen, vilde ogsaa Venstre — som i Virkeligheden stod noget vaklende og delt overfor Spørgsmaalet, idet der indenfor Venstre ogsaa var Venner af Planen — kunne vindes for den. Paa dette Møde i Aarhus fremhævede Direktør Christian Nielsen Enerettens Betydning og skildrede, hvorledes der, hvis der udenom Centralkontoret føres Majs her til Landet til frie Priser, nødvendigvis maatte opstaa en Vanskelighed, som neppe kunde løses paa anden Maade end ved, at den Majs, som Centralkontoret indfører og sælger, maatte sættes til den samme Pris som den Majs, der indføres i fri Handel; derved vilde Landbruget komme til at betale mere for Majs, end hvis man ordnede sig saaledes, at Centralkontoret havde den fulde Eneret til Indførsel og kunde fastsætte Priserne, efter hvad det faktisk har givet, og ikke efter Konjunkturerne.

Fra den højtærede Landbrugsministers og fra andre Lederes Side blev det imidlertid sagt paa Mødet, at det var ganske ligegyldigt, om denne Ordning kom til at koste Landbruget noget eller ikke, man vilde nu ind i Frihed. Altsaa maatte jeg efter dette Møde, hvor Afstemning fandt Sted, og hvor der dog for øvrigt var nogen Tilslutning til Centralkontorets Tanke, opgive Planens Gennemførelse paa Rigsdagen. Da den nu bestaaende Ordning blev gennemført, var man fra alle Sider, ogsaa fra den nuværende Landbrugsministers Side, klar over, at Centralkontoret var nødvendigt for at faa indført Majs, og for Ombytningens Skyld, og i øvrigt ogsaa for at benytte den frie Tonnage. Men ved Siden heraf blev der altsaa fri Import. Importørerne havde sagt, at naar man ikke gav Centralkontoret Eneret, var det nødvendigt, at de fik fuld Frihed, saa var det nødvendigt, at de fik Lejlighed til at tage alle Konjunkturførtjenester for derigennem at imødegaa Konjunkturfald, og at de derfor, naar de gik ind i Friheden, maatte forlange, at Forordningerne af 1. Februar og 1. Juli 1917 om uberettiget Krigsførtjeneste og Kæde-